שהטמין בחורשין · פי' הטמין עצמו וס"ד שהלך בחשאי וטבח הבהמה במקום שהוא ומס"ה פריך והא לא משך: **כיון** דראוהו גזלן הוא · כלומר שעושה במקום גלוי ולא דמי לגנוב בבית לו בחלר: **ורבי** יוחנן הא דמטמרי כו' · למ"ד בהכונס (נעיל דף מז. וסס) דלר' יוחנן לסטים מזויין כיון דמטמר מאיגיגי גנב הוא אצטריך להאי טעמא דלמ"ד דגזלן הוא לר' יוחנן לא צריך להאי טעמא כלל:

מפני מה החמירה תורה כו' · בטוטן טועמת גנב וטועמת גזלן לא שייך האי טעמא כלל:

אין מגדלין בהמה דקה · אפי' בבית קלחר, דגרעות אפי' בהמה גסה אסור כדאמרינן בזה בורר (סנהדרין דף הב:) רועה שאמרו אחד רועה בהמה גסה ואחד רועה בהמה דקה, ונ"מ והא דמסיק התם דרבא בארץ ישראל פסולין, בחולה לארץ כשרים, מגדלי בהמה גסה אפי' בא"י כשרים מאי קמשמע לן, דהא דבחו"ל כשרים, מתני' היא דאפי' בסוריא שרי כ"ש בחו"ל? ויש לומר דודאי לא אצטריך אלא לאידי דאמר דבא"י פסולין קמשמיע דבחו"ל כשרים ומגדלי בהמה גסה דאפי' בא"י כשרים אצטריך לאשמועינן דאי ממתניתין הוה אמינא דאפי' גסה אסור והא דנקט דקה לאשמועינן דאפי' דקה שרי בסוריא ומרהה דהא דאמרינן בפ"ק דב"מ (דף ה:) דרועה בהמות של אחרים בשכר דאין אדם חושש שמא יגנב אלא בדקה כא"י לו בבבל לרב אין נראה לחלק בין מגדל שלו לשל אחרים דהא אפי' קשורה בכרעי המטה אסור ולא כדברי המפרש לקמן דסבר רב הונא שמותר למסור לאשתו כמו שמותר לרועה ולכך היתה מנטרת להו חובה דהא כיון דבבבל כא"י לבהמה דקה אין לו לחלק בין על ידי עצמו בין ע"י אחרים והגהו עיזי דאכלי חושלי בהרדעא בחזקת הבתים (ב"ב דף לו·) וקאמר שאני עיזי דמסירי לרועה אף על גב דהרדעא היא בבל שמא לא היו כל כך נזהרים על דברי רב שאמר בבבל כא"י לבהמה דקה אבל רב הונא לא החמיר וכן משמע דאפי' ע"י אחרים אסור מדלא מסר ההוא חסיד בהמה לרועה וכן בעלי בתים שבגליל מסתמא לא היו מרעין בעצמן את לאכן ורועה שעשה תשובה מי לא עסקינן שמוצא אחרים שיהיו לו ואפי' הכי קאמר ימכור על יד: והטבח

שכירות דמטלטלין, מטלטלי בני שטרא נינהו? אמר רב חסדא "שכירות דקרקע: אמר ר' אלעזר "דראוהו שהטמין בחורשין וטבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה" אמאי הא לא משך? א"ר חסדא "שהכישה במקל, אמרי וכיון דראוהו, גזלן הוא? *כיון דקא מטמרי מנייהו, גנב הוא, ואלא גזלן היכי דמי? אמר ר' אבהו "כגון בניהו בן יהוידע שנאמר "ויגזול את החנית מיד המצרי ויהרגהו בחניתו" ר' יוחנן אמר כגון בעלי שכם שנאמר "וישימו לו בעלי שכם מארבים על ראשי ההרים ויגזלו [את] כל אשר יעבר עליהם בדרך" ור' אבהו מאי טעמא לא אמר מהא? אמר לך כיון דמטמרי איטמורי לא גזלני נינהו ור' יוחנן הא דקא ממטמרי דלא ניהזינהו אינשי וניערקו מנייהו. שאלו תלמידיו את רבי יוחנן בן זכאי מפני מה החמירה תורה בגנב יותר? מ"ג גזלן, אמר להן זה השוה כבוד עבד לכבוד קונו וזה לא השוה כבוד עבד לכבוד קונו *כביכול עשה עין של מטה כאילו אינה רואה ואוזן של מטה כאילו אינה שומעת שנאמר "הוי המעמיקים מה' לסתיר עצה והיה במחשך מעשיהם וגו' וכתיב "ויאמרו לא יראה יה ולא יבין אלהי יעקב וכתיב "כי [אמרו] עזב ה' את הארץ ואין ה' רואה, (תניא) אמר ר' מאיר משלו משל משום רבן גמליאל: למה הדבר דומה לשני בני אדם שהיו בעיר ועשו משתה אחד זימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך ואחד לא זימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך, איזה מהן עונשו מרובה הוי אומר זה שזימן את בני העיר ולא זימן את בני המלך אמר רבי מאיר בא וראה כמה גדול כח של מלאכה: שור שביטלו ממלאכתו חמשה, שה שלא ביטלו ממלאכתו ארבעה, אמר רבן יוחנן בן זכאי בא וראה כמה גדול כבוד הבריות: שור שהלך ברגלין חמשה שה שתרכיבו על כתיפו ארבעה? **מתני'** *אין מגדלין בהמה דקה בא"י אבל מגדלין בסוריא ובמדברות של ארץ ישראל אין מגדלין תרנגולין בירושלים מפני הקדשים, ולא בהנים בארץ ישראל מפני הטהרות *אין מגדלין חזירין בכל מקום. לא יגדל אדם את הכלב אלא אם כן היה קשור בשלשלת. *אין פורסין נישובים ליונים אלא אם כן היה רחוק מן הישוב ל' רים: **גמ'** ת"ר אין מגדלין בהמה דקה בא"י אבל מגדלין בחורשין שבארץ ישראל, בסוריא אפילו בישוב ואין צריך לומר בחוצה לארץ תניא אידך אין מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל אבל מגדלין במדבר שביהודה, ובמדבר שבספר עכו, ואף על פי שאמרו אין מגדלין בהמה דקה אבל מגדלין בהמה גסה לפי *שאין גוזרין גזרה על הצבור אלא אם כן רוב צבור יכולין לעמוד בה: בהמה דקה אפשר להביא מחוצה לארץ בהמה גסה אי אפשר להביא מחוצה לארץ ואף על פי שאמרו אין מגדלין בהמה דקה אבל *משהה הוא קודם לרגל שלשים יום וקודם משתה בנו ל' יום ובלבד שלא ישהה את האחרונה שלשים יום דס"א דאי נפק ליה רגל ומכי זבנה עד השתא אכתי לא מלו ליה תלתין יומין - לא נימא תלתין משרא שרי ליה לשהויי אלא כיון דנפק ליה רגל לא מבעי ליה לשהויי והטבח

שכירות דמטלטלין · שהשכיר לו כליו: **בני שטרא נינהו** · בתמיה הא לא מקנו מטלטלין אלא במשיכה כדאמרינן בקדושין (דף כו.) ומהי ממי דמקנו בכספא לענין קבולי "מי שפרע" מיהו בשטר לא מיקנו מידי, דדברים בעלמא נינהו כדאמרינן בהזהב (ב"מ דף מט.) דבריס תורה אור אין בהם משום מחוסרי אמנה:

שהטמין בחורשין · שנטמן ביער לגנוב בהמות הרועות שם: **וכיון דראוהו, גזלן הוא** · ולא דומה לגנב בפני שנים דאתם אע"ג דחזו ליה שאר אינשי לא מיסתפי מינייהו דמימר אמר לא מיגייהו שקילנא מידי אבל חורשין מרעה לכל היא ולא ידע דמאן גיהו הך בהמה וכיון דלא מיסתפי מכולי עלמא גזלן הוא: **בהמירה חורש** · לשלם כפל ארבעה וחמשה: **השוה כבוד עבד** · לא ירא מהקב"ה מבני אדם כדרך שלא ירא מהקב"ה אבל גנב לא השוה עבד לקונו אלא כיבד העבד יותר מקונו שהוא ירא מבני אדם, ומעין של מעלה לא מזהר: **לסתיר עצה** · כמו להסתיר יועץ במסתרים לגנוב להרע: **שם שהרכיבו** הגנב על כתיפו וזלזל את עצמו בו לפיכך היקל הקב"ה עליו בתשלומין: **מתני' אין מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל** · משום יאוב א"י שמבעיר את הקדוש וכל שדות א"י סתמן דישראל: **אבל מגדלין בסוריא** · ארס לובה דדוב כיבשה וקסבר דלא שייך שמיה כיבוש והויא כחולה לארץ ובחולה לא, לארץ מותר לגדל דלא חייסין לישוב הכליסולם יפסידו שדות אחרים ישלמה: **אין מגדלין תרנגולין בירושלים** · אפי' ישראל: **מפני הקדשים** · שישראל אוכלים שם בשר שלמים ותודה ומעשר בהמה ודרך תרנגולים לנקר באשפה שמא יבילו א)(עלם) כעדשה מן הבשר וימנעו את הקדשים: **ולא יגדלו כהנים תרנגולין** · בכל א"י: **מפני הטהרות** · שהכהנים אוכלין תרומה הן צריכין להזהר בטהרתן: **חזירין** · טעמא מפרש בגמרא: **אם הכלב** · מפני שנושך ומנבח ומפלת אשה מירכתו: **נישוכים** · פחים שלא יכלהו בהן יוני בני הישוב: **שלשים יום** · תרבע *מילין: **גמ' בחורשין** · ביערות כדמתרגמינן "ביער" חורשא: **בהמה גסה** · לריכה ביאור למשאר ולחרישה: **שלא ישהה האחרונה שבהן שלשים יום** · לקח בהמות קודם לרגל שלשים יום וסמוך לרגל, לא יאמר הריני שוחט את המוקדמות ומחכה את האחרונות אף לאחר הרגל עד מלאות שלשים יום למקום: והטבח

שטרא דמעלעי · שהשכיר לו כליו: **בני שטרא נינהו** · בתמיה הא לא מקנו מטלטלין אלא במשיכה כדאמרינן בקדושין (דף כו.) ומהי ממי דמקנו בכספא לענין קבולי "מי שפרע" מיהו בשטר לא מיקנו מידי, דדברים בעלמא נינהו כדאמרינן בהזהב (ב"מ דף מט.) דבריס תורה אור אין בהם משום מחוסרי אמנה:

שהטמין בחורשין · שנטמן ביער לגנוב בהמות הרועות שם: **וכיון דראוהו, גזלן הוא** · ולא דומה לגנב בפני שנים דאתם אע"ג דחזו ליה שאר אינשי לא מיסתפי מינייהו דמימר אמר לא מיגייהו שקילנא מידי אבל חורשין מרעה לכל היא ולא ידע דמאן גיהו הך בהמה וכיון דלא מיסתפי מכולי עלמא גזלן הוא: **בהמירה חורש** · לשלם כפל ארבעה וחמשה: **השוה כבוד עבד** · לא ירא מהקב"ה מבני אדם כדרך שלא ירא מהקב"ה אבל גנב לא השוה עבד לקונו אלא כיבד העבד יותר מקונו שהוא ירא מבני אדם, ומעין של מעלה לא מזהר: **לסתיר עצה** · כמו להסתיר יועץ במסתרים לגנוב להרע: **שם שהרכיבו** הגנב על כתיפו וזלזל את עצמו בו לפיכך היקל הקב"ה עליו בתשלומין: **מתני' אין מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל** · משום יאוב א"י שמבעיר את הקדוש וכל שדות א"י סתמן דישראל: **אבל מגדלין בסוריא** · ארס לובה דדוב כיבשה וקסבר דלא שייך שמיה כיבוש והויא כחולה לארץ ובחולה לא, לארץ מותר לגדל דלא חייסין לישוב הכליסולם יפסידו שדות אחרים ישלמה: **אין מגדלין תרנגולין בירושלים** · אפי' ישראל: **מפני הקדשים** · שישראל אוכלים שם בשר שלמים ותודה ומעשר בהמה ודרך תרנגולים לנקר באשפה שמא יבילו א)(עלם) כעדשה מן הבשר וימנעו את הקדשים: **ולא יגדלו כהנים תרנגולין** · בכל א"י: **מפני הטהרות** · שהכהנים אוכלין תרומה הן צריכין להזהר בטהרתן: **חזירין** · טעמא מפרש בגמרא: **אם הכלב** · מפני שנושך ומנבח ומפלת אשה מירכתו: **נישוכים** · פחים שלא יכלהו בהן יוני בני הישוב: **שלשים יום** · תרבע *מילין: **גמ' בחורשין** · ביערות כדמתרגמינן "ביער" חורשא: **בהמה גסה** · לריכה ביאור למשאר ולחרישה: **שלא ישהה האחרונה שבהן שלשים יום** · לקח בהמות קודם לרגל שלשים יום וסמוך לרגל, לא יאמר הריני שוחט את המוקדמות ומחכה את האחרונות אף לאחר הרגל עד מלאות שלשים יום למקום: והטבח

הגהות הב"ח

(א) גמ' יותר מכגזלן:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה מפני הקדשים וכו' עלם כעדשה · מלת עלם ממחק:

* ו מל = 7½ רים

[תענית כה. המורה עו.]

* ר"אמר בהבל בעיבה ה' בניך זבא ניני ה"ל בתשלום ומרבינם אלא לגיבה מאבינם. תוספה בלא מאבינו אלא מקובלים בלא בא ניאוה אלא בעם מאבינו כלל

[עי' תוספות לקמן פכ: ד"ה לא]

[ב"ב כג. ועי' רש"י חולין קנו. וחגיגה י. ד"ה ריבאה מעמע דגרס הכא ריבאים]

[ב"ב ס: ע"ז לו. הוריות ג:]

[תוספות' פ"מ]

* בבריתא מאחרונה אחרי הסוגיא בתוך הסוגיא דלא מסביה אות בבי הבריתא

* אבל מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל

* אבל מגדלין בהמה גסה

* אין מגדלין חזירין בכל מקום

* אין פורסין נישובים ליונים אלא אם כן היה רחוק מן הישוב ל' רים

* אין מגדלין בהמה דקה בא"י אבל מגדלין בחורשין שבארץ ישראל

* אין מגדלין בהמה דקה בארץ ישראל אבל מגדלין במדבר שביהודה ובמדבר שבספר עכו

* אבל מגדלין בהמה גסה

* אין מגדלין בהמה דקה